

TARBIJAVAIKLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	19-1/21-15376-013
Otsuse kuupäev	6. apr 2022
Komisjoni koosseis	Esimees Aase Sammelselg
Tarbija	
Kaupleja	Swedbank AS, 10060701
Tarbija nõue	Lepingu täitmine ja kahju hüvitamine.
Asja läbivaatamise aeg	30. märts 2022

Resolutsioon:

Komisjon otsustas:

1. jätta avaldus rahuldamata.

Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu või seda ei järgi, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Asjaolud:

Pooled sõlmisid 18.juulil 2014 laenulepingu nr 14-055178-EL, millega kaupleja võttis enesele kohustuse anda tarbijale laenu 42 268,21 eurot ja tarbija võttis enesele kohustuse tagastada laen maksegraafikus ettenähtud tähtpäevadel ning maksta laenatud raha kasutamise eest intressi.

16.juunil 2021 sõlmisid pooled lepingu lisa, millega muutsid osaliselt laenu tagastamise ja intresside tasumise kohustust. Kokkuleppega omandas tarbija õiguse kolme kuu kestel (juuni – august 2021) laenu tagastamise kohustust mitte täita. Sama perioodi kestel intresside tasumise kohustuse täitmiseks andis kaupleja tarbijale täiendavat laenu summas 188,00 eurot, mille arvel suurendati lepingus ettenähtud laenulimiiti 42 456,21 euroni (42 268,21 + 188,00). Lepingu täitmise perioodi ei pikendatud.

Tarbija leiab, et maksepuhkuse kestel tagastamata laenu summa oli 899,07 eurot, mille liitmisel edasisele graafikule (155 kuud) pidanuks igakuine maksesumma olema 305,49 eurot. Pank nõuab ebaõigesti igakuist makset summas 306,20 eurot, millest tekib kahju kogusummas 109,98 eurot. Graafikusse on lisatud 21.augusti 2021 diskrimineeriv intressimakse summas 186,52 eurot.

Tarbija nõuab kauplejalt kogu diskrimineeriva summa, so 296,50 (186,52 + 109,98) euro sissenõudmise lõpetamist. Täiendavalt nõuab tarbija kauplejalt kahju hüvitamiseks 3 200,00 eurot. Tarbija seostab kahju tekkimist pangas toimuvate ebaõigete ülekannetega, pangautomaatides tagasiside puudulikkusega, telefonikõnede ebaselgusega ja krediitkaatride kuritarvitamisega.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja leiab, et tarbija nõue ei ole põhjendatud. Pank ei saa pakkuda maksepuhkust viisil, mis ei suurenda krediidi kogukulu. Kuna tarbija ei soovinud lepingu tähtaja pikendamist,

suurenes igakuine makse tagastamata laenu jäägi maksegraafiku lühenemise ja intressimaksete tasumiseks antud täiendava laenu tõttu.

Tarbija küsis enne lepingu lisa allkirjastamist korduvalt selgitusi, millele vastati nii telefoni teel kui ka kirjalikult. Laenuleping on olemuselt tasuline leping; pank ei saa pakkuda tasuta teenuseid.

Komisjoni põhjendus:

Tarbijakaitseaduse § 51 järgi lahendatakse vaidlus poolte kirjalikult esitatud ning sekretariaadi kogutud teabe ja tõendite alusel.

Võlaõigusseaduse (VÕS) § 3 p 1 järgi tekib võlasuhe muu hulgas lepingust. VÕS § 401 lg 1 järgi kohustub krediidilepingu korral krediidiandja andma krediidisaaaja käsutusse rahasumma (krediit), krediidisaaaja aga kohustub krediidi kasutamise eest maksma tasu ja lepingu lõppemisel krediidi tagasi maksma. VÕS § 402 järgi on tarbijakrediidileping krediidileping, millega oma majandus- või kutsetegevuses tegutsev krediidiandja annab või kohustub andma tarbijale krediiti või laenu.

Komisjonile esitatud selgituste ja tõendite järgi põhineb poolte õigussuhe laenulepingul, täpsemalt siis elamukinnisvaraga seotud tarbijakrediidilepingul. Pooled vaidlevad selles, kas laenulepingu muutmise järgselt tarbijalt nõutavad maksed on kooskõlas lepingu tingimustega või mitte.

Tarbija seab kahtluse alla graafikus sisalduva 21.augusti 2021 intressimakse 186,52 eurot õiguspärasuse. Tarbija hinnangul on tegemist diskrimineeriva maksega. Kaupleja selgituste kohaselt on tegemist osalise maksepuhkuse perioodi intressi maksete summaga.

Komisjon selgitab tarbijale, et diskrimineerimisena hinnatakse võrdse kohtlemise põhimõtte rikkumist. Tarbija etteheide diskrimineerimisest on üldsõnaline ja sellest ei ole võimalik aru saada, millises osa kohtleb kaupleja teda erinevalt samaväärses õigussuhtes ja samaväärses olukorras olevatest teistest klientidest. Komisjonile ei ole esitatud tõendeid, millest saaks järeldada, et kaupleja on kohelnud tarbijat samaväärsete eelduste juures teistest klientidest erinevalt või halvemini.

Komisjon nõustub kauplejaga selles, et kõnealune intressimakse (182,56) katab ära kolmekuise intressi tasumise kohustuse. Pooled on kokku leppinud (p-d 3.1.2, 3.2.2 ja 3.7), et kaupleja annab tarbijale täiendavat laenu, mille arvel tasutakse 21.juunil 2021, 21.juulil 2021 ja 21.augustil 2021 tekkiv intresside tasumise kohustus. Kaupleja on 16.juunil 2021 kandnud tarbija kontole 188,00 eurot (vt esitatud konto väljavõte rida 293), millega on kaupleja täitnud täiendava laenu väljamaksmise kohustuse. Samal kuupäeval on kaupleja debiteerinud tarbija kontolt 188,00 eurot selgitusega intresside tasumine lepingus 14-055178. Maksegraafikus on kolme kuu intresside makse kajastatud 21.augusti 2021 tähtpäevaga kogusummas 186,52 eurot. Tarbijal lasub intresside tasumise igakuine kohustus alates 21.septembrist 2021, mis on kooskõlas lepingu punktiga 3.7.

Komisjonil märgib, et esitatud tõendite põhjal puudub komisjonil võimalus kontrollida, kas ja kuidas kajastub 21.septembrist 2021 arvestatud maksegraafikus ja selle täitmises ettemaksuna tasutud intressi (1.48 eurot, 188,00 – 186,52) summa. Komisjoni juhib kaupleja tähelepanu vajadusele seda asjaolu tarbijale selgitada.

Eelneva alusel leiab komisjon, et tarbija etteheited intressimakse diskrimineeriva mõju kohta

ei ole põhjendatud; intressid summas 186,52 on arvestatud ja tasutud kooskõlas lepinguga.

Tarbija seab kahtluse alla maksegraafiku õigsuse leides, et kaupleja on maksegraafikus tasumisele kuuluvat makset ebaõigesti suurendanud 109,98 euro ulatuses. Kaupleja selgituse kohaselt muutus makse laenu tagastamise perioodi ja laenusumma suurenemise tõttu.

Komisjon nõustub kaupleja selgitustega selles, et laenu tagastamise maksete maksepuhkus toob kaasa põhiosa maksete suurenemise kahel alusel. Kõnealusel juhul oli laenu tagastamise kohustus peatatud kolme kuu kestel. Laenu tagastamise kohustus (laenu jääk) oli maksepuhkuses kokku leppimise ajal jaotatud graafikusse, mis kestis 158 kuud. Osalise maksepuhkuse ajal laenu jääk ei vähenenud ja samas summas laenu jääk jaotati maksepuhkuse järgsesse graafikusse, mis kestab 155 kuud. Tagasimakse suurust mõjutab ka lisandunud laenusumma, mis maksti välja 16.juunil 2021.

Komisjon juhib tarbija tähelepanu 16.juunil 2021 sõlmitud laenulepingu lisa osaks olevale maksegraafikule, mille järgi on tagastamata laenu jääk 42 456,21 (42 268,21 + 188,00), mis kuulub tagastamisele graafikujärgsete maksetega, viimase maksega 21.juulil 2034 summas 304,68 eurot. Tagastamisele kuuluvate põhiosa maksete kogusumma (42 456,21) võrdub laenu jäägiga 21.septembri 2021 seisuga. Laenu suurenemine toob kaasa intressi tasumise kohustuse samas proportsioonis.

Eelneva alusel leiab komisjon, et tarbija etteheited maksegraafikus ettenähtud annuiteetmakse ebaõigsuses ja diskrimineerivas iseloomus ei ole põhjendatud.

Kahju hüvitamise nõudesse puutuvalt selgitab komisjon tarbijale, et kahjustatud isikul lasub kohustus tõendada temal kahju tekkimist ja tekkinud kahju seotust kaupleja tegevuse või tegevusetusega. Kõnealusel juhul ei ole tarbija tõendanud, et tal oleks lepingulise suhte tõttu tekkinud negatiivne tagajärg, mis oleks hinnatav varalise (vara vähenemine või tulu saamata jäämine) või mittevaralise (füüsiline või hingeline valu või kannatused) kahjuna VÕS § 128 tähenduses.

Tarbija konkretiseerimata etteheited kaupleja tegevusele üldiselt ei ole tarbijakaitseseaduse § 1 lg 6 ja § 40 lg 3 järgi tarbijavaidluste komisjoni pädevuses, millest tulenevalt jätab komisjon sellekohased väited tähelepanuta.

Eelnevat kokku võttes leiab komisjon, et tarbija avaldus tuleb jätta täies ulatuses rahuldamata.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Aase Sammelselg
/allkirjastatud digitaalselt/